

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

4.2.2014

B7-0157/2014

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Süürias
(2014/2531(RSP))

**Willy Meyer, Takis Hadjigeorgiou, Kyriacos Triantaphyllides,
Sabine Lösing, Patrick Le Hyaric**
fraktsiooni GUE/NGL nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Süürias
(2014/2531(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,
  - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
  - võttes arvesse Süüria tegevusrühma lõppkommünikeed, milles lepiti kokku Genfis 30. juunil 2012,
  - võttes arvesse keemiarelvade konventsiooni (CWC) ning bioloogiliste ja toksinrelvade konventsiooni (BTWC),
  - võttes arvesse Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni täitevnõukogu 27. septembri 2013. aasta otsust (EC-M33/DEC.1) Süüria keemiarelvade hävitamise kohta,
  - võttes arvesse rahvusvahelist humanitaarõigust,
  - võttes arvesse Genfi pagulasseisundi konventsiooni,
  - võttes arvesse Palestiina pagulasi Lähis-Idas toetava ÜRO abiorganisatsiooni (UNRWA) iga kahe nädala järel avaldatava aruande „Syria Crisis Response Update” 7.–20. jaanuari 2014. aasta väljaannet Palestiina pagulaste olukorra kohta Süürias,
  - võttes arvesse ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja selle institutsioonidevahelise Süüria pagulaste programmi (Interagency Refugee Response for Syria) kaebusi,
  - võttes arvesse ELi välisasjade nõukogu 20. jaanuari 2014. aasta järeldusi,
  - võttes arvesse ELi välisasjade nõukogu 6. septembri 2013. aasta avaldust,
  - võttes arvesse ELi välisasjade nõukogu 28. mai 2013. aasta järeldusi,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 18 kuud pärast seda, kui 30. juunil 2012 lepiti Genfis kokku Süüria tegevusrühma lõppkommünikees (Genfi I konverents), algatati Montreaux's (Šveits) 22. jaanuaril 2014 teine konverents Genf II, et saavutada Süüria konfliktile poliitiline lahendus;
- B. arvestades, et Süüria Araabia Vabariiki ja Süüria rahvuskoalitsiooni (Süüria revolutsiooni- ja opositsioonijõudude rahvuskoalitsioon (SOC)) esindavad delegatsioonid kohtusid kaheksa päeva; arvestades, et muud opositsiooni ja mässuliste rühmitused keeldusid läbirääkimistes osalemast; arvestades, et läbirääkimistesse oli kaasatud rohkem kui 40 riiki; arvestades, et lahenduse saavutamiseks on kõik

piirkondlikud osalejad tähtsad; arvestades, et Iraanile esitati ÜRO peasekretäri poolt kutse, kuid see kutse võeti USA vastuväidete tõttu ekslikult tagasi;

- C. arvestades, et nii ÜRO/Araabia Liiga mediaatori Lakhdar Brahimi kui ka kahe poole esindajate avalduste kohaselt lõppes esimene voor ilma märgatavate edusammudeta, kuigi mõlemad pooled aktsepteerisid Genfi I konverentsi kommunikatsiooniläbirääkimiste alusena ning tõlgendasid sündmuste prioriteetsust erinevalt; arvestades, et jõupingutusi selliste piiratud kokkulepete saavutamiseks, mis käsitlesid a) humanitaarabi, juurdepääsu ning piiramisrõngas meelega ja nälgiva elanikkonna, peamiselt naiste, laste, eakate ja haigete isikute turvalist lahkumist Homs, Yarmouki ja Sbeinehi pagulaslaagrisse ning b) vangide vabastamist, ei viidud lõpule;
- D. arvestades, et ÜRO/Araabia Liiga mediaatori sõnul tehti vaatamata väga aeglasele edusammudele tagasihoidlik algus, millest saab edasi liikuda; arvestades, et mõlemad pooled leppisid kokku vajaduses läbirääkimistega jätkata ja nad kutsuti tagasi 10. veebruariks tagasi Genfi teiseks läbirääkimiste vooruks, milles osalemise kohta andis opositsiooni Süüria rahvuskoalitsioon (SNC) kinnituse ning läbirääkimiste meeskond vajab enne lõpliku kohustuse võtmist konsulteerimist Damaskusega;
- E. arvestades, et ühtset poliitilist opositsioonirühma ei eksisteeri; arvestades, et opositsiooni või mässuliste rühmitused, sealhulgas sellised rühmitused nagu Iraagi ja Levanti Islamiriigi (ISIS) või Jabhat al-Nusra rühmitused, on mitmekesise koosseisuga relvarühmitused, kelle hulka kuuluvad ka džihaadi võitlejate üksused ning kelle erinevad rühmitused peavad Süürias sõda läbi kolmandate osapoolte, mis hinnanguliselt on põhjustanud 1 400 isiku hukkamise; arvestades, et nende relvarühmitustega võitleb hinnanguliselt 10 000 välismaalast; arvestades, et asjaolu, et suur osa neist isikutest on ELi kodanikud, on lääneriikide valitsusi hoiatanud tugevate tagasilööride eest; arvestades, et väljavaade konflikti levimisest üle kogu piirkonna on äärmiselt hirmutav;
- F. arvestades, et erinevate aruannete kohaselt hukkus Šveitsis peetavate läbirääkimiste ajal Süürias umbes 1 900 isikut, suurendades juba niigi 130 000-ni küündivat äärmiselt suurt hukkunute arvu, mis on 2011. aasta märtsis puhkenud kolmeaastase konflikti tagajärg; arvestades, et konflikt on eskaleerunud kodu- või isegi sektantlikuks sõjaks, kus igapäevase verevalamisega kaasnevad sõjakuritegude arvu suurendavad jõhkrad humanitaarõiguse rikkumised; arvestades, et ÜRO pagulaste ülemvoliniku büroo hinnangul on umbes kolmandik riigi 22 miljonilisest elanikkonnast ümber asustatud, kellest 2 396 861 isikut, neist pooled lapsed, on registreeritud pagulastena naaberriikides; arvestades, et olukorra jätkudes hinnatakse nende isikute arvu suurenemist 2014. aasta lõpuks nelja miljonini, mis suurendab juba niigi äärmuslikku survet naaberriikidele, eelkõige Liibanonile;
- G. arvestades, et suur osa registreeritud Palestiina pagulasest Süürias on muutunud teist korda pagulasteks, sest nad pidid pagema Süüria põgenikelaagritest ja linnadest pärast seda, kui sõjaväelised rühmitused tungisid laagritesse ja need hõivasid, rikkudes nii põgenike neutraalsust; arvestades, et tuhanded on põgenenud Liibanoni; arvestades, et relvastatud rühmituste kohalolu ja valitsusvägede järgnenud piiramise tõttu on umbes 18 000 isikut jäänud Damaskuse eeslinnas asuvasse Yarmouki mitteametlikku laagrisse ja umbes 4000 isikut Damaskusest lõunas asuvasse Sbeinehi pagulaslaagrisse lõksu;

arvestades, et vaatamata piiratud hulga humanitaarabi kohaletoiemetamisele viimastel päevadel, on pikaajaliselt piiramisrõngas viibivate isikute, peamiselt naiste, laste ja eakate olukord äärmiselt vilets, sest nad on sunnitud nälgima ilma humanitaar- ja meditsiiniabi saamata;

- H. arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet ja selle institutsioonidevaheline Süüria pagulaste programm (Interagency Refugee Response for Syria) on esitanud taotluse 4,2 miljardi USA dollari saamiseks, mis kataks vajadused kuni 2014. aasta lõpuni;
- I. arvestades, et pärast seda, kui 14. septembril 2013 saavutati kokkulepe Süüria keemiarelvade hävitamise raamistiku kohta, ning pärast teatavaid viivitusi seoses muredega relvade ohutu transportimise pärast Latakia sadamasse, veeti 4,1% keemiarelvadest koosnev esimene partii 7. jaanuaril minema, mis annab lootust protsessi kiirenemiseks;
- J. arvestades, et Saksa-Prantsuse MILANi tankitõrjerakette, mida Saksamaa ja Prantsusmaa eksportisid 1970. aastatel muu hulgas Süüriasse, kasutati hiljuti Süüria põhjaosas Al-Nusra rindel; arvestades, et kõnealuste MILANi tankitõrjerakettide tootmisriigina on selgelt määratletud Saksamaa, ning et Saksamaal on alati seaduslik vetoõigus, isegi kui Prantsusmaa eksportis need raketid ühepoolselt;
- K. arvestades, et ELi 2013. aasta mais tehtud otsus kaotada Süüria suhtes kehtestatud relvaembargo, mis jõustus 1. juunil 2013, teravdas konflikti veelgi, suurendades relvade ja varustuse hulka, sealhulgas kahesuguse kasutusega kaubad, mis toodi ebaseaduslikult üle Süüria piiri ja millega relvastatakse erinevaid sõjaväelisi rühmitusi;
- L. arvestades, et kinnitamata andmetel pommitas Iisrael 26. jaanuaril 2014 Latakia baasi;
- M. arvestades, et olukord Süüria maa- ja merepiiri ning Vahemere idaosa ümber on väga muutlik, pidades silmas erinevate sõjavägede ja laevastike paiknemist piirkonnas; arvestades, et selline olukord võib kergesti kanduda üle piiride kogu rahutule territooriumile, tuues kaasa ettenägematud tagajärjed;
- 1. väljendab oma täielikku toetust sellise poliitilise lahenduse leidmiseks Süüria konfliktile, mis tagaks Süüria ühtsuse, territoriaalse terviklikkuse, suveräänsuse ja sõltumatuse, ning tagaks kõikide süürialaste inimõiguste ja põhivabaduste kaitse sõltumata nende etnilisest või usulisest taustast; rõhutab, et konfliktil ei saa olla sõjalist lahendust ning kutsub üles kehtestama verevalamise lõpetamiseks viivitamata relvarahu; väljendab sügavat kurbust tsiviilelanikkonna väga suure inimohvrite arvu ja neile tekitatud äärmuslike kannatuste pärast;
- 2. nõuab tungivaltp, et Süüria valitsus ja rahvuskoalitsioon ning samuti kõik huvitatud osalised ja ÜRO Julgeolekunõukogu alalised liikmed teeksid tööd edusammude saavutamiseks Genfi II konverentsi teises läbirääkimistevoorus; kutsub kõiki poliitilise opositsiooni rühmi üles läbirääkimistega ühinema;
- 3. kutsub kõiki pooli üles saavutama kiiresti kokkuleppeid, millega võimaldataks humanitaar- ja meditsiinilise abi sisenemist piiramisrõngas linnadesse ja Palestiina

- põgenikelaagritesse ning nendes lõksus oleva elanikkonna turvalist lahkumist;
4. kutsub kõiki pooli üles vabastama või vahetama vange või kinnipeetavaid usaldust suurendava meetmena, mis lihtsustab edusammude tegemist poliitilise lahenduse poole;
  5. nõuab, et kõik kaasatud riigid lõpetaksid igas vormis otsese ja kaudse abi andmise Süürias võitlevatele relvarühmitustele ning avaldaksid survet nendega seotud rühmadele oma välismaalastest võitlejate tagasikutsumiseks ning väldiksid kriisi ülekandumist selle konfliktse piirkonna naaberriikidesse;
  6. nõuab, et Süüria valitsus peaks kinni kehtestatud tähtaegadest ja rakendaks täielikult kokkulepet oma keemiarelvade üleandmiseks Keemiarelvade Keelustamise Organisatsioonile nende hävitamise eesmärgil;
  7. kutsub üles pakkuma suuremat rahvusvahelist toetust ja abi pagulastele, nii riigisisestele põgenikele kui ka naaberriikidesse lahkuvatele põgenikele; peab murettekitavaks nende põgenike suurt arvu, kes riskivad oma eluga, põgenedes lahtistel laevadel Euroopasse, ning palub neile varjupaiga ja abi andmist;
  8. nõuab, et Süüria edasine saatus jäetaks kindlalt Süüria elanikkonna kätte; toetab konfliktile poliitilise lahenduse leidmist, milleni peaksid ilma välisjõudude sekkumiseta jõudma süürialased, kes kasutaksid selleks kaasavat rahvuslikku dialoogi, mille raames käsitletak tulemuslikult Süüria elanike õiguspäraseid muresid ja püüdlusi seoses poliitiliste ja demokraatlike muutustega; on kategooriliselt vastu sellele, et sõjalise sekkumise ettekäändena kasutatakse nn kaitsmise kohustust;
  9. rõhutab, et relvakaubandus ning relvade ja isegi mittesurmava sõjavarustuse tarne on konflikti veelgi teravdanud; kutsub kõiki riike üles lõpetama kõikide relvaliikide tarne; kutsub ELi nõukogu üles taaskehtestama Süüriale relvaembargot;
  10. kutsub ELi nõukogu üles võtma endale juhtrolli sellise rahvusvahelise konverentsi korraldamiseks, millel käsitletak kogu maailma massihävitusrelvade arsenalit (tuuma-, keemia- ja bakterioloogilised relvad) keelustamist ja hävitamist keskkonda mittekahjustaval viisil;
  11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Süüria Araabia Vabariigi valitsusele ja parlamendile, Vahemere Liidu peasekretärile ning Araabia Riikide Liigale.